

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია
„რიკო ექსპრესი“

ფინანსური ანგარიშგება

*2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგება

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	3
სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	4
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება.....	5
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	6

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა.....	7
2. მომზადების საფუძველი.....	7
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები.....	9
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები.....	18
5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	19
6. კლიენტებზე გაცემული სესხები.....	19
7. ძირითადი საშუალებები.....	22
8. სხვა აქტივები.....	24
9. გამოშვებული მარტივი თამასუქები.....	24
10. ნასესხები სახსრები.....	24
11. მოგების გადასახადი.....	24
12. სხვა ვალდებულებები.....	26
13. კაპიტალი.....	26
14. პირობითი ვალდებულებები.....	27
15. სხვა საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები.....	27
16. რისკის მართვა.....	28
17. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი.....	33
18. სამართლიანი ღირებულების შეფასება.....	34
19. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები.....	39
20. კაპიტალის ადეკვატურობა.....	40
21. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	41

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2015	2014 (რეკლასიფი- ცირებული)*	2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით (რეკლასიფი- ცირებული)*
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	67,288	23,089	23,080
ფულადი სახსრები, რომელთა გამოყენებაც შეზღუდულია		-	6,947	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	6	219,430	156,413	107,526
ძირითადი საშუალებები	7	13,613	10,425	8,718
არამატერიალური აქტივები		49	75	100
სხვა აქტივები	8	3,966	2,855	614
სულ აქტივები		304,346	199,804	140,038
ვალდებულებები				
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	9	185,936	129,105	103,644
ნასესხები სახსრები	10	25,994	19,798	2,358
მოგების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		2,529	624	1,084
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	11	793	620	678
სხვა ვალდებულებები	12	4,949	319	69
სულ ვალდებულებები		220,201	150,466	107,833
კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი	13	836	836	836
გაუნაწილებელი მოგება		80,281	47,501	30,324
გადაფასების რეზერვი	13	3,028	1,001	1,045
სულ კაპიტალი		84,145	49,338	32,205
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		304,346	199,804	140,038

* აქ წარმოდგენილი ზოგიერთი თანხა არ შეესაბამება 2014 წლის ფინანსურ ანგარიშგებას და ასახავს მე-2 განმარტებითი შენიშვნის მიხედვით შესულ რეკლასიფიკაციებს.

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად

თამარ გოგოძე

დირექტორი

ზურაბ გაბისკირია

ფინანსური აღრიცხვისა და ანგარიშგების დეპარტამენტის უფროსი

16 ივნისი, 2016 წ.

5-39 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	<i>შენიშვნა</i>	2015	2014* <i>(გადაანგარიშებული)</i>
საპროცენტო შემოსავალი			
კლიენტებზე გაცემული სესხები		54,043	38,630
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		1,051	907
		55,094	39,537
საპროცენტო ხარჯი			
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		(16,579)	(12,863)
ნასესხები სახსრები		(2,118)	(988)
		(18,697)	(13,851)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		36,397	25,686
სესხების გაუფასურების რეზერვი	6	(829)	(2,502)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების რეზერვის შემდგომ		35,568	23,184
საკომისიო შემოსავალი ფულის გადარიცხვის ოპერაციებიდან		1,841	1,081
უცხოური ვალუტებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა:			
- სავალუტო ოპერაციები		5,404	2,915
- საკურსო სხვაობები		6,111	135
სხვა შემოსავალი		8	88
არასაპროცენტო შემოსავალი		13,364	4,219
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი		(4,818)	(3,941)
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება		(1,357)	(795)
სხვა საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	15	(3,793)	(2,418)
არასაპროცენტო ხარჯი		(9,968)	(7,154)
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		38,964	20,249
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	(5,143)	(2,976)
წმინდა მოგება		33,821	17,273
სხვა სრული შემოსავალი			
<i>სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიკაციაც არ ხდება:</i>			
შენიშვნების გადაფასება	7, 13	2,609	-
მოგების გადასახადით დაბეგრის გავლენა	11, 13	(391)	-
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიკაციაც არ ხდება, წმინდა		2,218	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		36,039	17,273

* აქ წარმოდგენილი ზოგიერთი თანხა არ შეესაბამება 2014 წლის ფინანსურ ანგარიშგებას და ასახავს მე-2 განმარტებითი შენიშვნის მიხედვით შესულ კორექტირებებს და რეკლასიფიკაციებს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

ფინანსური ანგარიშგება

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	<i>საწესდებო კაპიტალი</i>	<i>გაუნაწილებელი მოგება</i>	<i>გადაფასების რეზერვი</i>	<i>სულ</i>
1 იანვარი, 2014 წ.	836	30,324	1,045	32,205
წლის მოგება	-	17,273	-	17,273
გადაფასების რეზერვის ცვეთა	-	44	(44)	-
გამოცხადებული დივიდენდები (მე-13 შენიშვნა)	-	(140)	-	(140)
31 დეკემბერი, 2014 წ.	836	47,501	1,001	49,338
წმინდა მოგება	-	33,821	-	33,821
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	2,218	2,218
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	33,821	2,218	36,039
გადაფასების რეზერვის ცვეთა და გადატანა (მე-13 შენიშვნა)	-	191	(191)	-
გამოცხადებული დივიდენდები (მე-13 შენიშვნა)	-	(1,232)	-	(1,232)
31 დეკემბერი, 2015 წ.	836	80,281	3,028	84,145

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

ფინანსური ანგარიშგება

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	2015	2014* (რეკლასიფი- ცირებული)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		
მიღებული პროცენტი	53,396	37,920
გადახდილი პროცენტი	(18,597)	(13,919)
შემოსულობა დასაკუთრებული უზრუნველყოფის გაყიდვიდან	7,092	3,982
შემოსულობა უცხოური ვალუტის გაცვლის ოპერაციებიდან	5,404	2,915
საკომისიო შემოსავალი ფულის გადარიცხვის ოპერაციებიდან	1,757	1,081
სხვა მიღებული შემოსავალი	39	45
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები	(4,645)	(3,935)
გადახდილი სხვა საოპერაციო ხარჯი	(3,458)	(2,427)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე	40,988	25,662
ცვლილება საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში		
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(28,614)	(45,468)
სხვა აქტივები	(961)	(1,785)
ნაღდი ფულის გათავისუფლება წვდომის შეზღუდვისგან/(წვდომის შეზღუდვა)	6,947	(6,947)
სხვა ვალდებულებები	4,141	250
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული / (საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები, მოგების გადასახადის გადახდამდე	22,501	(28,288)
გადახდილი მოგების გადასახადი	(3,456)	(3,420)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული / (საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები	19,045	(31,708)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(1,919)	(2,430)
შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან	-	74
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(1,919)	(2,356)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		
ნასესხები სახსრებიდან შემოსული თანხები	21,044	36,250
ნასესხები სახსრების დაფარვა	(14,789)	(18,956)
გამოშვებული მარტივი თამასუქები, წმინდა	20,237	16,925
გადახდილი დივიდენდები	(1,232)	(140)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები	25,260	34,079
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათი ეკვივალენტებზე	1,813	(6)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(კლება)	44,199	9
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისი (მე-5 შენიშვნა)	23,089	23,080
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლო (მე-5 შენიშვნა)	67,288	23,089

* აქ წარმოდგენილი ზოგიერთი თანხა არ შეესაბამება 2014 წლის ფინანსურ ანგარიშგებას და ასახავს მე-2 განმარტებითი შენიშვნის მიხედვით შესულ კორექტირებებს და რეკლასიფიკაციებს

5-39 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“ (შემდგომში „კომპანია“) 2004 წლის 1 ივლისს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნდა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების ფორმით.

2007 წლის 11 აპრილს კომპანია საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) მიერ დარეგისტრირდა, როგორც მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია, რეგისტრაციის ნომრით #80407. 2013 წლის 26 ივნისს კომპანიას სებ-ისგან მიენიჭა კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტის სტატუსი და მიიღო უფლება გამოეშვა მოკლევადიანი მარტივი თამასუქი ფიზიკური პირებისთვის.

კომპანიის იურიდიული მისამართია: ჭავჭავაძის გამზირი #70, თბილისი, საქართველო.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა მოძრავი ქონებით (ძირითადად, ძვირფასი ლითონებით) და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი მცირე და საშუალო ზომის სესხების გაცემა ფიზიკურ პირებზე, სავალუტო ოპერაციები და ფულადი გზავნილები.

2015 წლის 31 დეკემბრისა და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ერთპიროვნული მფლობელი ქალბატონი დალი ურუშაძე იყო.

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების აღრიცხვის წესით, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც განხილულია სააღრიცხვო პოლიტიკაში ქვემოთ. მიწა და შენობა-ნაგებობები სამართლიანი ღირებულებით არის შეფასებული.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში თუკი სხვაგვარად არ არის მითითებული.

წინა წლის ნაშთების რეკლასიფიკაციები და კორექტირებები

2014 წლის ნაშთებში შემდეგი რეკლასიფიკაციები და კორექტირებები შევიდა:

<i>ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>კორექტირებებამდე და რეკლასიფი- კაციამდე</i>	<i>კორექტირება/ რეკლასიფიკაცია</i>	<i>კორექტირებული/ რეკლასიფი- ცირებული</i>
სასესხო პორტფელი, მთლიანი (ბ)	160,385	(678)	159,707
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი (ბ)	(3,972)	678	(3,294)
სხვა მოთხოვნები და ავანსები (ა)	2,829	(2,829)	-
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები (ა)	26	(26)	-
სხვა აქტივები (ა)	-	2,855	2,855
ნასესხები სახსრები (ა)	148,903	(148,903)	-
გამოშვებული მარტივი თამასუქები (ა)	-	129,105	129,105
ნასესხები სახსრები (ა)	-	19,798	19,798

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

წინა წლის ნაშთების რეკლასიფიკაციები და კორექტირებები (გაგრძელება)

<i>ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით</i>	<i>კორექტირებებამდე და რეკლასიფი- კაციამდე</i>		<i>რეკლასიფიკაციის შემდეგ</i>
	<i>რეკლასიფიკაცია</i>		
სხვა მოთხოვნები და ავანსები (ა)	579	(579)	-
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები (ა)	35	(35)	-
სხვა აქტივები (ა)	-	614	614
ნასესხები სახსრები (ა)	106,002	(106,002)	-
გამოშვებული მარტივი თამასუქები (ა)	-	103,644	103,644
ნასესხები სახსრები (ა)	-	2,358	2,358

<i>სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2014 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის</i>	<i>კორექტირებებამდე და რეკლასიფი- კაციამდე</i>		<i>კორექტირება/ რეკლასიფიკაცია</i>	<i>კორექტირებული/ რეკლასიფი- ცირებული</i>
საპროცენტო შემოსავალი (ბ, გ)	40,965	(1,428)	39,537	
სესხის გაუფასურების რეზერვი (ბ, გ)	(1,602)	(900)	(2,502)	
უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი (გ)	3,908	(3,908)	-	
უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვის დანახარჯები (გ)	(6,236)	6,236	-	
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები (ა)	(7,154)	7,154	-	
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი (ა)	-	(3,941)	(3,941)	
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება (ა)	-	(795)	(795)	
სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები (ა)	-	(2,418)	(2,418)	

- (ა) რეკლასიფიკაციის მიზანი იყო, მომხმარებლებისთვის უფრო საიმედო და აქტუალური ინფორმაციის მიწოდება კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე ოპერაციების გავლენის შესახებ.
- (ბ) კომპანიამ არასწორად აღიარა 678 ათასი ლარის ოდენობის საპროცენტო შემოსავალი, რომელიც არ აკმაყოფილებდა ბასს 18-ის თანახმად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმს და სრულად იყო დარეზერვებული 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რის შედეგადაც გაიზარდა 2014 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის საპროცენტო შემოსავლის და სესხის გაუფასურების რეზერვის ხარჯის თანხა და შესაბამისად, გაიზარდა მთლიანი სასესხო პორტფელი და სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. უზუსტობას მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაზე 2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.
- (გ) 2014 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, იმის გამო, რომ კომპანიამ შესაბამისი დაფარული სესხების წმინდა საბალანსო ღირებულება გაზარდა 750 ლარის დარიცხული შემოსავლით, რომელიც არ აკმაყოფილებდა ბასს 18-ის შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმს, და სესხებზე შესაძლო დანაკარგები 1,578 ლარით შეამცირა, დასაკუთრებული უზრუნველყოფა თავდაპირველი აღიარებისას 2,328 ლარით გაიზარდა. უზუსტობის შედეგად 2014 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის 2,328 ლარით გაიზარდა დასაკუთრებული უზრუნველყოფის გაყიდვასთან დაკავშირებული ზარალი, 750 ლარით გაიზარდა საპროცენტო შემოსავალი და 1,578 ლარით შემცირდა სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ხარჯი. უზუსტობას მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაზე 2014 წლის 31 დეკემბრისა და 2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

გარდა ამისა, კომპანიას მიაჩნია, რომ უზრუნველყოფის საგნის გაყიდვა არ წარმოადგენს კომპანიის შემოსავლის მომტან ძირითად საქმიანობას, და ამიტომ გადაწყვიტა უზრუნველყოფის საგნის გაყიდვის შედეგი წმინდა თანხით წარმოედგინა.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

საანგარიშგებო პერიოდში ძალაში შესულ ახალ ან გადასინჯულ ფასს-ს არ უმოქმედია კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან შედეგებზე.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

სამართლიანი ღირებულებით შეფასება

კომპანია მიწასა და შენობა-ნაგებობებს სამართლიანი ღირებულებით აფასებს.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე, ან
- ▶ ძირითადი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

ძირითადი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს. ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე.
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა.
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება

ბასს 39-ის სტანდარტის შესაბამისად, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ და მოგებასა და ზარალში ასახულ ფინანსურ აქტივებად, სესხებად და მოთხოვნებად, დაფარვის ვადამდე ფლობილ ფასიან ქაღალდებად ან გასაყიდად გამიზნულ ფინანსურ აქტივებად. კომპანია განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარებისას და მოგვიანებით შეიძლება მოახდინოს ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაცია ქვემოთ მითითებულ შემთხვევებში. 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიაში გადიოდა.

აღიარების თარიღი

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანიამ აქტივის შესყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

სესხები და მისაღები ანგარიშები

სესხები და მისაღები ანგარიშები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. აღნიშნული ინსტრუმენტები არ არის განკუთვნილი სასწრაფო ან მოკლევადიანი გადაყიდვისთვის, და არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები ან გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. აღნიშნული აქტივები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით მოქმედი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. მოგების და ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება სესხების და მისაღები ანგარიშების აღიარების შეწყვეტის ან გაუფასურების შემთხვევაში, ასევე ამორტიზაციის პროცესში.

ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაცია

თუ გასაყიდად ფლობილის კატეგორიაში შესული არაწარმოებული ფინანსური აქტივი აღარ არის უახლოეს მომავალში გასაყიდად გამიზნული, შესაძლებელია მისი რეკლასიფიკაცია სამართლიანი ღირებულებიდან მოგების ან ზარალის მეშვეობით, შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ფინანსური აქტივი, რომელიც დააკმაყოფილებს სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიის განსაზღვრებას, შესაძლოა რეკლასიფიცირებული იქნას სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიაზე, თუ კომპანიას აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა შეინახოს აღნიშნული აქტივი განსაზღვრული დროით, ვადის გასვლამდე;
- ▶ იშვიათ შემთხვევებში, სხვა ფინანსური აქტივები შესაძლოა რეკლასიფიცირებული იქნას გასაყიდად არსებულ ან დაფარვის ვადამდე შენარჩუნებულ კატეგორიებზე.

გასაყიდად არსებულად კლასიფიცირებული ფინანსური აქტივი, რომელიც დააკმაყოფილებს სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიის განსაზღვრებას, შესაძლოა რეკლასიფიცირებული იქნას სესხებისა და მისაღები ანგარიშებზე, თუ კომპანიას აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა, შეინახოს აღნიშნული აქტივი განსაზღვრული დროით, ვადის დადგომამდე;

ფინანსური აქტივის რეკლასიფიკაცია ხდება მისი სამართლიანი ღირებულებით რეკლასიფიკაციის თარიღისათვის. არ ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული ნებისმიერი მოგების ან ზარალის შეტრუნება. ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულება რეკლასიფიკაციის თარიღისთვის წარმოადგენს მის ახალ ღირებულებას ან ამორტიზებად ღირებულებას, შესაბამისად.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება სააღრიცხვო ნაღდი ფულის ნაშთისგან და საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნებისაგან, რომელთაც აქვთ გაცემიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან საკონტრაქტო ვალდებულებებისაგან.

ნასესხები სახსრები და გამოშვებული მარტივი თამასუქები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე საკონტრაქტო გარიგებების შედეგად კომპანიას წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ეს ინსტრუმენტები მოიცავს გამოშვებულ მარტივ თამასუქებსა და ნასესხებ სახსრებს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება ნასესხები სახსრების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

იჯარა

საოპერაციო იჯარა – კომპანია, როგორც მოიჯარე

აქტივების იჯარა, რომელთან მიმართებაშიც მფლობელობის რისკებიც და სარგებელიც მეიჯარის ხელშია, კლასიფიცირებულია, როგორც საოპერაციო იჯარა. საოპერაციო იჯარის საიჯარო თანხები აისახება წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი იჯარის პერიოდში და შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, და ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, კორექტირდება გარიგებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით.

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. თუ კომპანია გადაწყვეტს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებული სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ფასისგან, მაშინ:

- ▶ თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით (ე.ი. 1 დონის მონაცემი) ან ეყრდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ კომპანია აღიარებს სხვაობას თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, როგორც მოგებას ან ზარალს.
- ▶ ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი შეფასება დაკორექტირდება, რომ გადაავადოს სხვაობა თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კომპანია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს, როგორც შემოსულობას ან ზარალს მხოლოდ მაშინ, როდესაც მონაცემები გახდება ბაზარზე მოპოვებადი, ან როდესაც ინსტრუმენტების აღიარება შეწყდება.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის იურიდიული უფლება და სურვილი, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ურთიერთგაქვითვის უფლების გამოყენება არ უნდა ხდებოდეს სამომავლო შემთხვევის დადგომის პირობით და ნებადართული უნდა იყოს:

- ▶ ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში;
- ▶ დეფოლტის შემთხვევაში; და
- ▶ კომპანიის და ყველა კონტრაგენტის არაკრედიტუნარიანობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ეს პირობები, ზოგადად, არ სრულდება ძირითად საკლირინგო ხელშეკრულებებში და შესაბამისი აქტივები და ვალდებულებები მთლიანად არის წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური ნიშნები. ფინანსური აქტივი თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად მხოლოდ მაშინ მიიჩნევა, თუ არსებობს რამე შემთხვევის ან შემთხვევების შედეგად გამოწვეული გაუფასურების არსებობის ობიექტური საფუძველი, რომელსაც ადგილი ჰქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) და ზარალის დადგომის შემთხვევას ან შემთხვევებს გავლენა აქვს ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის სავარაუდო სამომავლო ფულად ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების არსებობის ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს ის ფაქტი, რომ მევალი ან მევალითა ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გადახდის ვალდებულებას და ხელთ არსებული მონაცემები მიუთითებს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი მომავალი ნაკადების შემცირებაზე, მაგალითად, როგორცაა ცვლილებები ვადაგადაცილებული გადახდების დონეში ან ეკონომიკურ პირობებში, რომლებსაც უკავშირდება ვალდებულებების შეუსრულებლობა.

კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში, კომპანია კოლექტიურად აფასებს, არსებობს თუ არა ინდივიდუალური მნიშვნელობის არმქონე ფინანსური აქტივების გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. კომპანია კოლექტიურად აფასებს მსგავსი საკრედიტო რისკების მახასიათებლების მქონე ფინანსური აქტივების ჯგუფების გაუფასურებას.

თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღირიცხება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (გარდა მომავალში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია).

აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. საპროცენტო შემოსავალი ერიცხება დაუფარავ ძირითად თანხას აქტივის თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით.

სალომბარდო სესხები, მათ შესაბამის რეზერვთან ერთად, ჩვეულებრივ, ჩამოიწერება და უზრუნველყოფის საგნის დასაკუთრება ხდება მაშინ, როდესაც შესაბამისი სესხი 90 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული. უიმედო იპოთეკური სესხები ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც უზრუნველყოფის საგნის ამოღების პროცედურები სრულდება და ფულადი ნაკადების შემდგომი მიღება აღარ არის მოსალოდნელი მსესხებლისგან ან უზრუნველყოფის საგნიდან, რასაც შეიძლება 2 წელი დასჭირდეს.

თუ ჩამოწერების ამოღება მომავალში მოხერხდება, ეს აისახება მოგებაში ან ზარალში, როგორც სესხის გაუფასურების რეზერვის ამობრუნება.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია კომპანიის შიდა საკრედიტო რანჟირების სისტემაზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს ვადაგადაცილების სტატუსს, სესხის ვალუტასა და საკრედიტო პროდუქტს.

გაუფასურებასთან მიმართებაში კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების სამომავლო ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების ისტორიული ზარალის შესაბამისად. ისტორიული ზარალი კორექტირდება ამჟამინდელ მონაცემებზე დაყრდნობით, რათა გათვალისწინებულ იქნას ამჟამინდელი პირობები, რომლებიც არ მოქმედებდა ისტორიული ზარალის წლებში, და არ იქნას გათვალისწინებული ისტორიული ზარალის პერიოდის ის გარემოებები, რომლებიც ამჟამად აღარ არსებობს. სამომავლო ფულადი ნაკადების სავარაუდო ცვლილებები ასახავს და უკავშირდება წლიდან წლამდე გარკვეული თარიღისათვის მომხდარ ცვლილებებს (როგორცაა გადახდისუნარიანობა და სხვა ფაქტორები, რომლებიც ჯგუფში ზარალის ან მისი მასშტაბის განმსაზღვრელია). სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდოლოგიის და დაშვებების, რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით, გადახედვა ხდება რეგულარულად განსაზღვრულ და რეალურ ზარალს შორის სხვაობის შემცირების მიზნით.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ▶ ამოიწერა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ▶ კომპანიამ (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიცაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი იანგარიშება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის ნორმატიული აქტების შესაბამისად.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა აქტივის ან ვალდებულების პირველადი აღიარებიდან იმ ოპერაციაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აისახება იმ პირობით, თუ არსებობს ალბათობა დასაბეგრი მოგებისა, რომლითაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების უტილიზირება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც მოქმედებდა ან ამოქმედდა ანგარიშგების დღეს.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს კომპანიის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

ძვირფასი ლითონები

ოქრო და სხვა ძვირფასი ლითონები, რომლებიც მიიღება უზრუნველყოფის საგნის სახით უიმედო მსესხებლებისგან სესხების დასაფარად, თავდაპირველად აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელიც უტოლდება დასაკუთრების თარიღისთვის დაფარული სესხის წმინდა საბალანსო ღირებულებას. ამის შემდეგ იზომება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც განისაზღვრება გადადნობის მოსალოდნელი დანახარჯებით შემცირებული ბლუმბერგის შეთავაზებული ფასით. ცვლილება სამართლიან ღირებულებაში თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და გასხვისების შედეგად მიღებული მოგება/ზარალი აღირიცხება, როგორც საკურსო სხვაობა ძვირფასი ლითონებისგან უცხოური ვალუტებისგან წმინდა ნამეტი შემოსავლის ნაწილში.

ძირითადი საშუალებები

თვითღირებულებით პირველადი აღიარების შემდგომ, მიწა და შენობა-ნაგებობები აისახება გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას გადაფასების თარიღისათვის გამოკლებული შემდგომში დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი. შეფასება ტარდება იმდენად ხშირად, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

გადაფასების დღისთვის დაგროვილი ცვეთა აკლდება აქტივის საბალანსო ღირებულებას და წმინდა თანხა გადაანგარიშდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების ოდენობით. გადაფასების ნებისმიერი მეტობა კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავლებში ჩართული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება მანამდე მოგებაში ან ზარალში აღიარებული ამავე აქტივის გადაფასებისას მისი ოდენობის შემცირების აღდგენა. ამ შემთხვევაში მატების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი, რომელიც უშუალოდ გაქვითავს ამავე აქტივზე უწინ აღიარებულ მეტობას, პირდაპირ გაიქვითება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის მეტობიდან.

ქონების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

ძირითადი საშუალებები, გარდა მიწისა და შენობებისა, აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების მოცულობა. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცლია. შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგ მაჩვენებლების მიხედვით:

	წელი
შენობა-ნაგებობები	25
ავეჯი და მოწყობილობები	5
კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	5
სატრანსპორტო საშუალებები	5

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს. მიწის ცვეთა არ ხდება.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს. არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო ეკონომიკური ხანგრძლივობის – 5-7 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას. ამორტიზაციის ვადების გადახედვა ხდება მინიმუმ ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

ანარიცხები

რეზერვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მისაღები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია შემოსავლის სარწმუნოდ შეფასება.

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც მოსალოდნელ სამომავლო ფულად გადახდებს/შემოსავლებს ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან სადაც შესაფერისია, უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში ადისკონტირებს ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ კომპანია გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი. სესხებზე ვადაგადაცილებული შენატანებთან დაკავშირებული ჯარიმებისა და საურავების აღიარება ხდება საპროცენტო შემოსავლის სახით იმდენად, რამდენადაც მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს მასთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ სარგებელს. როდესაც ფინანსური აქტივის თუ მსგავსი აქტივების ჯგუფის ღირებულება მცირდება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება გრძელდება ახალ საბალანსო ღირებულებაზე თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

კომპანია გამოიმუშავებს საკომისიოს ფულადი გზავნილების ოპერაციებიდან, რომელთა აღიარებაც ხდება შესაბამისი ოპერაციის დასრულებისთანავე.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების კონვერტაცია, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელმწიფო გაცვლით კურსსა და საქართველოს ეროვნული ბანკის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულა უცხოურ ვალუტებიდან მიღებული წმინდა მოგების/ზარალის ნაწილში.

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, და რომლებმაც შეიძლება იმოქმედოს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია ამ სტანდარტების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2014 წლის ივლისში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ საბოლოო ვერსია, რომელიც ასახავს ფინანსური ინსტრუმენტების პროექტის ყველა ფაზას და ჩაანაცვლებს ბასს 39-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ და ფასს 9-ის ყველა მანამდე არსებულ ვერსიას. სტანდარტით დამტკიცდა კლასიფიკაციისა და შეფასების, გაუფასურებისა და ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი წესები.

ფასს 9 ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ამასთან დაშვებულია უფრო ადრე გამოყენებაც. აუცილებელია რეტროსპექტულად გამოყენება, მაგრამ შესადარისი ინფორმაცია არ არის სავალდებულო. ფასს 9-ის (2009, 2010 და 2013 წლების) წინა ვერსიების გამოყენება დასაშვებია, თუ თავდაპირველი გამოყენების თარიღი წინ უსწრებს 2015 წლის 1 თებერვალს. ფასს 9-ის მიღება იმოქმედებს კომპანიის ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე, მაგრამ გავლენას არ იქონიებს კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე. კომპანია მოელის მნიშვნელოვან გავლენას თავის კაპიტალზე, გაუფასურებასთან დაკავშირებით ფასს 9-ის მოთხოვნების შემოღების გამო, მაგრამ გავლენის მასშტაბის დასადგენად მას დასჭირდება დამატებითი დეტალური ანალიზის ჩატარება, რომელიც გაითვალისწინებს ყველა გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას, საპროგნოზო ელემენტების ჩათვლით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 15 „შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“

ფასს 15 გამოიცა 2014 წლის მაისში და განსაზღვრავს ხუთეტაპიან ახალ მოდელს, რომელიც გამოიყენება კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლებისთვის. ბასს 17-ის „იჯარა“ მოქმედების ფარგლებში მოქცეული საიჯარო ხელშეკრულებებიდან, ფასს 4-ის „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ მოქმედების ფარგლებში მოქცეული სადაზღვევო კონტრაქტებიდან და ბასს 39-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ (ან ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“, თუ ადრე იქნა მიღებული) მოქმედების ფარგლებში მოქცეული სხვა ფინანსური ინსტრუმენტებისა და საკონტრაქტო უფლებებისგან მიღებული შემოსავლები, არ ხდება ფასს 15-ის მოქმედების ფარგლებში და მათი აღრიცხვა ხდება შესაბამისი სტანდარტების მიხედვით.

ფასს 15-ის მიხედვით, შემოსავლების აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც საწარმო მოელის კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ. ფასს 15-ის პრინციპები შემოსავლების შეფასებისა და აღიარების უფრო სისტემატურ მიდგომას გვთავაზობს.

შემოსავლების ახალი სტანდარტი ვრცელდება ყველა საწარმოზე და ჩაანაცვლებს ფასს-ის მიხედვით შემოსავლების აღიარების ყველა არსებულ წესს. სრული ან ნაწილობრივ შეცვლილი რეტროსპექტიული გამოყენება სავალდებულოა 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც. კომპანია ამჟამად აფასებს ფასს 15-ის გავლენას და აპირებს ახალი სტანდარტის მიღებას მისი ძალაში შესვლის თარიღისთვის.

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“

2016 წლის იანვარში, ბასსს-მა გამოუშვა ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“, რომელიც ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ფასს 16 მოითხოვს, რომ მოიჯარებმა იჯარები აღრიცხოვონ სტანდარტის ფარგლებში იმის ანალოგიურად, როგორც ამჟამად აღრიცხება ფინანსური იჯარა ბასს 17-ის „იჯარა“ მიხედვით. მოიჯარეები აღიარებენ აქტივის „გამოყენების უფლებას“ და შესაბამის ფინანსურ ვალდებულებას ბალანსზე. აქტივის ამორტიზება მოხდება იჯარის ვადის განმავლობაში და ფინანსური ვალდებულება შეფასდება ამორტიზებული ღირებულებით. მეიჯარის აღრიცხვა არსებითად იგივე რჩება, რასაც ბასს 17 ითვალისწინებს. კომპანია ამჟამად აფასებს ფასს 16-ის გავლენას თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ფასს (IFRS) 7 „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“ – ურთიერთჩათვლის შესახებ განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნის გამოყენებადობა შემოკლებულ შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებში

2011 წლის დეკემბერში ფასს 7-ში შევიდა ცვლილებები, რომლებითაც მას დაემატა ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთჩათვლის სახელმძღვანელო პრინციპები. თავში, რომელიც ეხება დამატების ძალაში შესვლის თარიღსა და ცვლილებაზე გადასვლას, წერია, რომ „ორგანიზაციამ ცვლილებების გამოყენება უნდა დაიწყოს 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშო პერიოდისთვის და მათი შუალედური პერიოდებისთვის. თუმცა, შუალედური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნების სტანდარტი - ბასს (IAS) 34 ამ მოთხოვნას არ ასახავს და გაურკვეველია, აუცილებელია თუ არა ასეთი ინფორმაციის გაცხადება შემოკლებულ შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებში.

ცვლილებამ ტექსტიდან ამოიღო ფრაზა „და მათი შუალედური პერიოდებისთვის“, რითაც ნათელი გახდა, რომ ფასს 7-ში მოცემული განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნების გამოყენება არ არის სავალდებულო შემოკლებულ შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებში. ცვლილებები რეტროსპექტიულად (უკუქცევითი ძალით) შედის ძალაში, 2016 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული საანგარიშო პერიოდისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე დანერგვა და გამოყენება.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ბასს (IAS) 19 „დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები“ – დისკონტირების განაკვეთთან დაკავშირებული რეგიონული ბაზრის საკითხი

ცვლილება განმარტავს, რომ მაღალი ხარისხის კორპორატიული ობლიგაციების ბაზრის სიღრმის შეფასება ხდება ვალუტის მიხედვით, რომელშიც არის ვალდებულება გამოხატული და არა იმ ქვეყნის მიხედვით, სადაც ვალდებულება მდებარეობს. როდესაც არ არსებობს მაღალი ხარისხის კორპორატიული ობლიგაციების ბაზრის სიღრმე ასეთ ვალუტაში, უნდა მოხდეს სახელმწიფო ობლიგაციების განაკვეთების გამოყენება.

ცვლილებები ძალაში შედის 2016 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება.

ბასს (IAS) 34 „შუალედური ფინანსური ანგარიშგება – ინფორმაციის გაცხადება შუალედური ფინანსური ანგარიშის დანარჩენ ნაწილში“

ცვლილება განმარტავს, რომ ინფორმაცია, რომლის გაცხადება აუცილებელია შუალედურ ანგარიშგებაში, უნდა გაცხადდეს ან პირდაპირ შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ან უნდა ჩაირთოს, ჯვარედინი მითითებების გზით, შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებასა და უფრო დიდ შუალედურ ანგარიშგებას შორის (მაგ. ხელმძღვანელობის კომენტარები ან რისკების ანგარიში). ხელმძღვანელობამ დააზუსტა, რომ შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული სხვა ინფორმაცია, იმავე პირობებით და იმავე დროს უნდა იყოს ხელმისაწვდომი მომხმარებლებისთვის, როგორც არის ხელმისაწვდომი შუალედური ფინანსური ანგარიშგებაში. თუ სხვა ინფორმაცია მომხმარებლებისთვის არ იქნება ხელმისაწვდომი ზემოხსენებული პირობებისა და ვადების დაცვით, შუალედური ფინანსური ანგარიშგება ჩაითვლება არასრულად. ცვლილებები რეტროსპექტიულად (უკუქცევითი ძალით) შედის ძალაში, 2016 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური საანგარიშო პერიოდისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე დანერგვა და გამოყენება.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ის შესაბამისად მომზადება ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებაზე და აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების გაცხადებული თანხებზე.

განუსაზღვრელობის შეფასება

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასადგენად, კომპანიის ხელმძღვანელობამ სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას გამოიყენა თავისი შეფასებები. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

სესხების გაუფასურების რეზერვი

კომპანიის მიერ რეგულარულად ხდება სესხებისა და მისაღები ანგარიშების გადახედავა გაუფასურებასთან მიმართებაში. გაუფასურების ზარალს კომპანია განსაზღვრავს საკუთარ გამოცდილებაზე დაყრდნობით იმ შემთხვევებში, როდესაც მსესხებელს აქვს ფინანსური სირთულეები და ანალოგიურ მსესხებელთან მიმართებაში ისტორიული მონაცემები რთულად მოიპოვება. კომპანია ასევე აფასებს სამომავლო ფულადი ნაკადების ცვლილებას არსებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც მიანიშნებს მსესხებელთა ჯგუფის კრედიტუნარიანობის გაუარესებაზე, ან ისეთ პოლიტიკურ-ეკონომიკურ ცვლილებებზე, რომლებიც იწვევს აქტივების ჯგუფზე ვალდებულებების შეუსრულებლობას. საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივებისთვის ხელმძღვანელობა იყენებს ისტორიული ზარალის გამოცდილებაზე დაყრდნობით შეფასებებსა და ანალოგიური სესხებისა და მისაღები ანგარიშების გაუფასურების ობიექტურ საფუძველს. სესხების ან მისაღები ანგარიშების შემთხვევაში კომპანია გამოცდილების მიხედვით იღებს გადაწყვეტილებას საბაზრო მონაცემების არსებული გარემოებების შესაბამისად დაკორექტირებაზე. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული სესხის გაუფასურების რეზერვის ოდენობა 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 2,496 იყო (2014 წ.: 3,294). დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია მე-6 შენიშვნაში.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

განუსაზღვრელობის შეფასება (გაგრძელება)

2015 წელს კომპანიამ შეცვალა მიდგომა სესხებზე დანაკარგების რეზერვის კოლექტიური შეფასების მიმართ, რისთვისაც შეცვალა საკრედიტო რისკის მსგავსი მახასიათებლების მქონე აქტივების ჯგუფების განსაზღვრის კრიტერიუმები და გაზარდა ისტორიული ზარალის ვადა 1-დან 3 წლამდე, რის შედეგადაც 2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მოგებაში თუ ზარალში 2,500 ლარის სესხის გაუფასურების რეზერვი ამობრუნდა.

ძირითადი საშუალებების გადაფასება

კომპანია ძირითად საშუალებებს სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხავს და სამართლიან ღირებულებაში ცვლილებებს აღიარებს სხვა სრულ შემოსავალში. 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიწისა და შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად კომპანიამ დაიქირავა შეფასების დამოუკიდებელი სპეციალისტები. შემფასებელმა გამოიყენა შედარებად საბაზრო მონაცემებზე დაყრდნობილი შეფასების მეთოდი და ასევე, დაშვებები კაპიტალიზაციის კოეფიციენტებთან დაკავშირებით. კომპანიის მიწისა და შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოყენებული ძირითადი დაშვებები უფრო დაწვრილებით განმარტებულია მე-18 შენიშვნაში.

5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს:

	2015	2014
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	19,616	16,441
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	47,038	6,648
ფულადი სახსრები გზაში	634	-
	67,288	23,089

2015 წლის მდგომარეობით, 33,092 ლარი, ანუ სხვა საკრედიტო ინსტიტუტებში მიმდინარე ანგარიშების 70% (2014 წ.: 2,643 ლარი, ანუ 40%) განთავსებულია ორ (2014 წ.: ერთი) ქართულ ბანკში.

6. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კომპანია გაცემს მცირე და საშუალო ზომის სესხებს ფიზიკურ პირებზე: იპოთეკური სესხები უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით, ხოლო სალომბარდო სესხები უზრუნველყოფილია ძვირფასი ლითონებით (ძირითადად ოქროთი) და სამკაულებით.

სალომბარდო სესხები, ჩვეულებრივ, 1 თვიდან (ლარში გამოხატული სესხების შემთხვევაში) 6 თვემდე (აშშ დოლარსა და ევროში გამოხატული სესხების შემთხვევაში) ვადით გაიცემა და მსესხებლისა და კომპანიის ორმხრივი შეთანხმებით შესაძლებელია ვადის გაგრძელება, ხოლო იპოთეკური სესხები, ჩვეულებრივ, 35 თვიანი ვადით გაიცემა.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

6. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	2015	2014 (გადაანგარიშებული)
სალომბარდო სესხები	125,869	92,305
იპოთეკური სესხები	96,057	67,402
კლიენტებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	221,926	159,707
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(2,496)	(3,294)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	219,430	156,413

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი შემდეგ კატეგორიებად იყოფა (გადაანგარიშებული):

	<i>სალომბარდო სესხები</i>	<i>იპოთეკური სესხები</i>	<i>სულ</i>
2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,615	768	2,383
დარიცხვა წლის განმავლობაში (გადაანგარიშებული)	2,484	18	2,502
ჩამოწერილი თანხები (გადაანგარიშებული)	(1,578)	(13)	(1,591)
2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (გადაანგარიშებული)	2,521	773	3,294

	<i>სალომბარდო სესხები</i>	<i>იპოთეკური სესხები</i>	<i>სულ</i>
2015 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით (გადაანგარიშებული)	2,521	773	3,294
დარიცხვა წლის განმავლობაში	561	268	829
ჩამოწერილი თანხები	(1,617)	(10)	(1,627)
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,465	1,031	2,496

ხელმძღვანელობის შეფასებით, კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურება ეყრდნობა წარსულში ზარალებთან დაკავშირებულ ისტორიულ გამოცდილებას. კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ზარალის განსაზღვრისას ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება მოიცავს სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით სესხზე ვადაგადაცილებულ შენატანებს.

სესხის უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- ▶ ძვირფასი ლითონები;
- ▶ უძრავი ქონება.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

6. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

სესხის უზრუნველყოფა (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა ახდენს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს, მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებს სესხის გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

ქვემოთ მოცემულია კლიენტებზე გაცემული სესხები, რომლებზეც სხვადასხვა ტიპის უზრუნველყოფა მოქმედებს. აქ ასახულია შესაბამისი სესხების საბალანსო ღირებულება, მაგრამ არა წარმოდგენილი უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება.

	წლილი სასესხო პორტფელში		წლილი სასესხო პორტფელში	
	2015	%	2014	%
ძვირფასი ლითონებით უზრუნველყოფილი სესხები	116,756	52.61%	92,305	57.80%
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	96,057	43.28%	67,402	42.20%
სამკაულებით უზრუნველყოფილი სესხები	8,368	3.77%	–	0.00%
გამოშვებული მარტივი თამასუქებით უზრუნველყოფილი სესხები	262	0.12%	–	0.00%
არაუზრუნველყოფილი სესხები	483	0.22%	–	0.00%
კლიენტებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	221,926	100%	159,707	100%
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(2,496)		(3,294)	
კლიენტებზე გაცემული სესხები, სულ	219,430		156,413	

კომპანიას უფლება აქვს ხელახლა დააგირაოს სალომბარდო სესხის ფარგლებში მიღებული უზრუნველყოფის საგანი, კლიენტის დეფოლტის არარსებობის შემთხვევაში. 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სალომბარდო სესხების ფარგლებში უზრუნველყოფის საგნად გამოყენებული ძვირფასი ლითონების სამართლიანი ღირებულება უდრიდა 134,014 ლარს (2014 წ.: 100,488 ლარი).

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 55,585 ლარის სამართლიანი ღირებულების მქონე (2014 წ.: 40,547 ლარი) უზრუნველყოფა კლიენტების მიერ სალომბარდო სესხების ფარგლებში დაგირავებული ძვირფასი ლითონების სახით, ხელახლა დაგირავდა ქართული ბანკებისგან ნასესხები სახსრების უზრუნველსაყოფად (მე-10 შენიშვნა).

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

7. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების დინამიკა ასეთი იყო:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	კომპიუ- ტერული და საკომუნი- კაციო ტექნიკა	საოფისე აღჭურვილობა	ავტოსატ- რანსპორტო საშუალებები	დაუმთავ- რებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება / გადაფასებული ღირებულება						
31 დეკემბერი, 2014 წ.	9,005	1,792	475	908	211	12,391
შემოსვლები	1,255	520	55	89	-	1,919
გასვლები	-	-	-	(30)	-	(30)
გადატანა	191	-	20	-	(211)	-
სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული	2,609	-	-	-	-	2,609
გადაფასების ეფექტი დაგროვილი ცვეთის ჩამოწერა	(1,293)	-	-	-	-	(1,293)
31 დეკემბერი, 2015 წ.	11,767	2,312	550	967	-	15,596
დაგროვილი ცვეთა						
31 დეკემბერი, 2014 წ.	(589)	(854)	(228)	(295)	-	(1,966)
ცვეთის დანარიცხი	(369)	(359)	(93)	(175)	-	(996)
გასხვისება და ჩამოწერა	-	-	-	21	-	21
პირვანდელი ღირებულების ჩამოწერა	1,293	-	-	-	-	1,293
გადაფასებისას მოგებაში და ზარალში აღიარებული	(335)	-	-	-	-	(335)
გადაფასების წმინდა შედეგი**	(335)	-	-	-	-	(335)
31 დეკემბერი, 2015 წ.	-	(1,213)	(321)	(449)	-	(1,983)
წმინდა საბალანსო ღირებულება						
31 დეკემბერი, 2014 წ.	8,416	938	247	613	211	10,425
31 დეკემბერი, 2015 წ.	11,767	1,099	229	518	-	13,613

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

7. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	კომპიუ- ტერული და საკომუნი- კაციო ტექნიკა	საოფისე ადჭურვილობა	ავტოსატ- რანსპორტო საშუალებები	დაუმთავ- რებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება, გადაფასებული ღირებულება						
31 დეკემბერი, 2013 წ.	7,291	1,223	415	520	473	9,922
შემოსვლები	1,249	572	60	394	211	2,486
გასვლები	(8)	(3)	-	(6)	-	(17)
გადატანები ჯგუფებში	473	-	-	-	(473)	-
31 დეკემბერი, 2014 წ.	9,005	1,792	475	908	211	12,391
დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება						
31 დეკემბერი, 2013 წ.	(261)	(594)	(142)	(207)	-	(1,204)
ცვეთის დანარიცხი	(328)	(260)	(86)	(95)	-	(769)
გასხვისება და ჩამოწერა	-	-	-	7	-	7
31 დეკემბერი, 2014 წ.	(589)	(854)	(228)	(295)	-	(1,966)
წმინდა საბალანსო ღირებულება						
31 დეკემბერი, 2013 წ.	7,030	629	273	313	473	8,718
31 დეკემბერი, 2014 წ.	8,416	938	247	613	211	10,425

** 2015 წელს გადაფასების შედეგად 335 ლარის აღიარება მოხდა მოგებაში ან ზარალში ცვეთის, ამორტიზაციისა და გაუფასურების ნაწილში.

შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, კომპანიამ დაიქირავა დამოუკიდებელი შემფასებელი. სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრულია საბაზრო მონაცემების შესაბამისად. გადაფასების თარიღი 2015 წლის 31 დეკემბერი იყო. შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების შესახებ დაწვრილებით განმარტებულია მე-18 შენიშვნაში.

შენობა-ნაგებობები თვითღირებულების მოდელით თუ შეფასდა, მათი საბალანსო ღირებულება იქნება:

2015	შენობა-ნაგებობები	მიწა
თვითღირებულება	10,147	235
დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება	(2,177)	-
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება	7,970	235
2014	შენობა-ნაგებობები	მიწა
თვითღირებულება	8,498	24
დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება	(1,107)	-
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება	7,391	24

1,655 ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე (2013 წ.: 1,142 ლარი) კომპანიის შენობებით უზრუნველყოფილია ქართული ბანკისგან მიღებული სესხი.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

8. სხვა აქტივები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
მოთხოვნები ფულადი გზავნილების კომპანიების მიმართ	2,653	1,563
მოთხოვნები საკლირინგო კომპანიების მიმართ	643	957
დასაკუთრებული ძვირფასი ლითონები	457	26
გადახდილი ავანსები	213	309
	3,966	2,855

9. გამოშვებული მარტივი თამასუქები

2015 და 2014 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას გამოშვებული ჰქონდა მოკლევადიანი (ძირითადად, ერთწლიანი) პროცენტის მარტივი თამასუქები, რომლებიც გამოხატულია ლარში, ევროსა და აშშ დოლარში:

<i>ვალუტები</i>	<i>2015</i>	<i>% კურსი, დიაპაზონი</i>	<i>2014</i>	<i>% კურსი, დიაპაზონი</i>
აშშ დოლარი	174,524	9-12	123,885	9-11
ლარი	7,141	11-16	3,795	9-12
ევრო	4,271	9-12	1,425	9-11
	185,936		129,105	

10. ნასესხები სახსრები

2015 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიამ მიიღო მოკლევადიანი ნასესხები სახსრები ქართული ბანკებისგან ლარში, 10%-დან 16%-მდე საპროცენტო განაკვეთებით (2014 წ.: 10%-დან 14%-მდე).

2015 წლის მდგომარეობით, 25,994 ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე ნასესხები სახსრები (2014 წ.: 19,798) უზრუნველყოფილია მსესხებლებისგან უზრუნველყოფის სახით მიღებული ოქროთი, რომლის სამართლიანი ღირებულებაც 55,585 ლარია (2014 წ.: 40,547) და რომლის ხელახლა დაგირავების უფლებაც კომპანიას აქვს, კლიენტის დეფოლტის არარსებობის შემთხვევაში (მე-6 შენიშვნა).

11. მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
მიმდინარე გადასახადის დანარიცხი	(5,361)	(3,034)
გადავადებული გადასახადის დანარიცხი / (სარგებელი) – დროებითი სხვაობების წარმოშობა და ამობრუნება	(173)	58
მინუს: სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული გადავადებული გადასახადი	391	-
მოგების გადასახადის ხარჯი	(5,143)	(2,976)

საქართველოში იურიდიულ პირებს მოეთხოვებათ მოგების გადასახადის დეკლარაციების წარდგენა. 2015 და 2014 წლებში მოგების გადასახადის სტანდარტული განაკვეთი კომპანიებისთვის საქართველოში 15%-ს შეადგენდა.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

11. მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ კანონმდებლობით გათვალისწინებული განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის ხარჯი შესაბამისობაშია მოყვანილი გადასახადის რეალურ ოდენობასთან:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
მოგება გადასახადით დაბეგრამდე	38,964	20,249
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთით	(5,845)	(3,037)
წინა პერიოდების მიმდინარე გადასახადის დაკორექტირება	483	-
გადასახადით დაუბეგრავი მოგება	219	61
მოგების გადასახადის ხარჯი	(5,143)	(2,976)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი მოძრაობა შესაბამის წლებში შემდეგია:

	<i>დროებითი სხვაობების წარმოშობა და ამობრუნება</i>			<i>დროებითი სხვაობების წარმოშობა და ამობრუნება</i>			
	<i>2013</i>	<i>მოგება- ზარალის ანგარიშ- გებაში</i>	<i>სხვა სრულ შემოსა- ვალში</i>	<i>2014</i>	<i>მოგება- ზარალის ანგარიშ- გებაში</i>	<i>სხვა სრულ შემოსა- ვალში</i>	<i>2015</i>
გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი							
სესხების გაუფასურების რეზერვი	290	204	-	494	(119)	-	375
არამატერიალური აქტივები	-	2	-	2	2	-	4
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	102	-	102	142	-	244
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	232	12	-	244	82	-	326
სხვა აქტივები	-	-	-	-	45	-	45
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	522	320	-	842	152	-	994
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი							
ძირითადი საშუალებები	(1,200)	(262)	-	(1,462)	66	(391)	(1,787)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(678)	58	-	(620)	218	(391)	(793)

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

12. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	2015	2014
სავალუტო ოპერაციების ანგარიშსწორება	4,674	-
სხვა ვალდებულებები	275	319
	4,949	319

13. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს კომპანიის სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში ასახული კაპიტალის ნომინალურ ღირებულებას და ექვემდებარება სახელმწიფო რეგისტრაციას. 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიის საწესდებო კაპიტალი შეადგენდა 836 ლარს (2014 წლ: 836 ლარი).

დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიას შეუძლია დივიდენდების განაწილება თავისი წლიური ან ნახევარწლიური მოგებიდან.

2015 წელს კომპანიამ გამოაცხადა და სრულად გადაუხადა პარტნიორებს 1,232 ლარის დივიდენდები 2014 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მოგებიდან.

2014 წელს კომპანიამ გამოაცხადა და სრულად გადაუხადა პარტნიორებს 140 ლარის დივიდენდები 2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მოგებიდან.

გადაფასების რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი გამოიყენება შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების გაზრდის და შემცირებების აღრიცხვისათვის, იმ პირობით, თუ ამგვარი შემცირება უკავშირდება კაპიტალში ადრე ასახული იმავე აქტივის ზრდას.

გადაფასების რეზერვის მოძრაობის წარმოდგენა შემდეგნაირად შეიძლება:

2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,045
გადაფასების რეზერვის ცვეთა	(44)
2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,001
შენობების გადაფასება	2,609
შენობების გადაფასების საგადასახადო ეფექტი	(391)
გადაფასების რეზერვის ცვეთა და გადატანა	(191)
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,028

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

14. პირობითი ვალდებულებები

საოპერაციო გარემო

საქართველო აგრძელებს ეკონომიკური რეფორმების განხორციელებას და საბაზრო ეკონომიკის მოთხოვნების მიხედვით ავითარებს სამართლებრივ, საგადასახადო და სარეგულაციო ბაზას. ქართული ეკონომიკის მომავალი მდგრადობა ბევრად დაამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის.

იურიდიული საკითხები

ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში შესაძლებელია კომპანიის წინააღმდეგ სარჩელი აღიძვრას. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ თუ რაიმე სარჩელის გამო კომპანიას დაეკისრება პასუხისმგებლობა, ამ პასუხისმგებლობის მთლიანი მოცულობა უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო საქმიანობის შედეგებზე.

გადასახადები

კომპანიის ბიზნესსაქმიანობა წარმოებს საქართველოში. საქართველოს საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა, არსებული რედაქციით საკმაოდ ბუნდოვანია და ექვემდებარება სხვადასხვანაირ ინტერპრეტაციას, შერჩევით და არათანმიმდევრულ გამოყენებას და ცვლილებებს, რომლებიც შეიძლება შევიდეს ხშირად, თითქმის მოულოდნელად და გავრცელდეს მათზე უკუქვევითი ძალით. შესაბამის ორგანოებს შეუძლიათ ექვემდებარებოდნენ ხელმძღვანელობის მხრიდან კანონმდებლობის ამგვარი ინტერპრეტაციები კომპანიის ოპერაციებთან და საქმიანობასთან მიმართებაში. შესაძლებელია კომპანიის ისეთი ოპერაციები და საქმიანობა დადგეს მომავალში ნებისმიერ დროს ექვემდებარება წარსულში ექვემდებარება არ დამდგარა. ამის გამო კომპანიას შესაბამისი ორგანოების მიერ შეიძლება დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. ფისკალური პერიოდები რჩება ღია და საგადასახადო ორგანოების მიერ შემოწმებას ექვემდებარება სამი კალენდარული წელი, რომლებიც წინ უსწრებს იმ წელს, როდესაც მიღებული იქნა საგადასახადო შემოწმების ჩატარების გადაწყვეტილება. ზოგ შემთხვევაში საგადასახადო შემოწმებამ შეიძლება უფრო დიდი პერიოდის მოიცვას.

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მოქმედ კანონმდებლობას სათანადოდ განმარტავს და რომ კომპანიას დარიცხული აქვს ყველა სათანადო გადასახადი.

15. სხვა საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

სხვა საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
სარეკლამო მომსახურების ხარჯი	1,684	837
იჯარა და ქირა	426	380
საკომუნიკაციო მომსახურება	406	332
სამივლინებო ხარჯი	164	89
დაცვა-უსაფრთხოების დანახარჯები	151	106
ძირითადი საშუალებების შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები	126	120
იურიდიული და საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯი	113	30
საოპერაციო გადასახადები	135	100
საოფისე აღჭურვილობა და საკანცელარიო ნივთები	93	97
საქველმოქმედო საქმიანობა	83	-
წარმომადგენლობითი ხარჯები	70	77
ბანკის საკომისიო	54	44
სხვა	288	206
	3,793	2,418

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

16. რისკის მართვა

შესავალი

კომპანიის საქმიანობისთვის გარკვეული რისკებია დამახასიათებელი, და მათი მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასებისა და კონტროლის უწყვეტი პროცესით. რისკის მართვის ამ პროცესს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს კომპანიის უწყვეტი შემოსავლიანობისათვის. ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი პასუხს აგებს და უშუალოდაა ჩართული რისკის მართვის საქმიანობაში. კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭო იღებს რისკის მართვის შესაბამის გადაწყვეტილებებს (რომლებიც მოიცავს როგორც ქვემოთ აღწერილ ფინანსურ რისკს, ისე ბიზნესრისკებს, როგორცაა გარემოს, ტექნოლოგიების და დარგის ცვლილებები) რეგულარულ შეხვედრებზე, რომლებიც მინიმუმ თვეში ორჯერ ტარდება. შემუშავების ადრეულ ეტაპზეა რისკის მართვის ფორმალიზებული პროცესი. კომპანიას ძირითადად აქვს საკრედიტო, ლიკვიდურობის და სავალუტო რისკები. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მონაწილე მხარე ვერ შეძლებს მოვალეობის შესრულებას და ამით მეორე მხარეს ფინანსურ ზარალს მიაყენებს.

კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა უდრის თავისი ფულადი სახსრების (გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში) საბალანსო ღირებულებას, გაცემულ სესხებსა და დებიტორულ დავალიანებას.

სალომბარდო სესხებთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკები ძირითადად იმართება სესხების უზრუნველყოფის მოთხოვნით. გარდა ამისა, კომპანია ზღუდავს და აკონტროლებს ერთ მსესხებელზე გაცემული სალომბარდო სესხების თანხას (მაქსიმუმ 50 ათასი ლარი) და არ არსებობს ერთი მსესხებელი, რომელზეც მნიშვნელოვანი ნაშთი მოდის, სალომბარდო სესხების მთლიან ნაშთთან მიმართებაში.

იპოთეკური სესხის შემთხვევაში, სესხის მომთხოვნი პირი ჯერ ავსებს სასესხო განაცხადს, რომელსაც განიხილავს და აანალიზებს კომპანიის საკრედიტო განყოფილება. თუ განაცხადს დაამტკიცებს საკრედიტო განყოფილება, შემდეგ ტარდება გასაუბრება პირადად კლიენტთან კომპანიის დირექტორისა და სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მიერ. თუ კომპანიის დირექტორი და სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე დაასკვნია, რომ აღნიშნული კლიენტის შემთხვევაში საკრედიტო რისკის მისაღები დონე არსებობს, შემდეგ ხდება დასაგირავებელი ქონების შეფასება და გაიცემა იპოთეკური სესხი, რომლის თანხაც არ აღემატება ქონების სალიკვიდაციო ღირებულების 30%-ს. ეს არის ის მიახლოებითი თანხა, რომლის მიღებაც მოსალოდნელია აქტივის დაჩქარებული წესით გაყიდვის შედეგად, ვიდრე იქნებოდა დამოუკიდებელ მყიდველზე ჩვეულებრივი გაყიდვის პირობებში.

სალომბარდო სესხის შემთხვევაში, თუ მსესხებელი 30 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაში ვერ განახორციელებს შენატანს, კომპანია კლიენტს უგზავნის ოფიციალური გაფრთხილების წერილს და თუ მსესხებელი მაინც ვერ დაფარავს დავალიანებას 60 დღის განმავლობაში, ან, რიგ შემთხვევებში, 120 დღის განმავლობაში, მაშინ კომპანია ჩამოწერს სესხს და ყიდის უზრუნველყოფის საგანს.

იპოთეკური სესხების შემთხვევაში, ოფიციალური გაფრთხილების წერილი იგზავნება მაშინ, თუ მსესხებელი ვერ გადაიხდის 15 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაში და წერილი ასევე ქვეყნდება გაზეთში. თუ მსესხებელი ვერ გადაიხდის დავალიანებას დროულად, კომპანიის თანამშრომელი კლიენტს უკავშირდება ტელეფონით ან მოკლე ტექსტური შეტყობინებით და მოსთხოვს მას თანხის დაფარვას. ჩვეულებრივ, კომპანია სასამართლოს მხოლოდ მაშინ მიმართავს დაგირავებული უძრავი ქონების გაყიდვის მოთხოვნით, როდესაც სესხი 90 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანია ცდილობს კლიენტთან სესხის შეცვლილ პირობებზე მოლაპარაკებას, დაგირავებული ქონების გაყიდვის თავიდან აცილების მიზნით. როგორც წესი, სასამართლო აკმაყოფილებს კომპანიის მოთხოვნას და აქტივები იყიდება კომპანიის მიმართ მსესხებლის დავალიანების დასაფარად, თუმცა ხშირად ჯარიმების დაფარვა არ ხდება. სასამართლოში საქმის წარმოებას შეიძლება დაახლოებით ერთი წელი დასჭირდეს, ხოლო აღსრულების პროცესს - კიდევ სამი თვე.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების კომპონენტების მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს ყველაზე უკეთ ასახავს მათი საბალანსო ღირებულება. ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული კლასის მაქსიმალური საკრედიტო რისკის შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნები. უზრუნველყოფის ეფექტი და რისკის შემცირების სხვა მეთოდები მოცემულია მე-7 შენიშვნაში.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

16. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში სხვადასხვა კლასის აქტივების საკრედიტო ხარისხი.

31 დეკემბერი, 2015 წ.	შენიშვნა	არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული		ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული	სულ
		მაღალი შეფასება	შეფასების გარეშე		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში	5	47,672	-	-	47,672
კლიენტებზე გაცემული სესხები	6	-	210,719	11,207	221,926
სალომბარდო სესხები		-	118,296	7,573	125,869
იპოთეკური სესხები		-	92,423	3,634	96,057

31 დეკემბერი, 2014 წ.	შენიშვნა	არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული		ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული	სულ
		მაღალი შეფასება	შეფასების გარეშე		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში	5	6,648	-	-	6,648
ფულადი სახსრები, რომელთა გამოყენებაც შეზღუდულია		6,947	-	-	6,947
კლიენტებზე გაცემული სესხები	6	-	155,901	3,806	159,707
სალომბარდო სესხები		-	88,896	3,409	92,305
იპოთეკური სესხები		-	67,005	397	67,402

კომპანიას არ აქვს საკრედიტო რეიტინგის შიდა სისტემა, რომ შეაფასოს კლიენტებზე გაცემული არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული სესხების საკრედიტო ხარისხი. კომპანია ფლობს ფულადი სახსრების ეკვივალენტებს ბანკებში, რომლებსაც მიიჩნევს მაღალი საკრედიტო ხარისხის მქონედ.

ვადაგადაცილებული სესხები მოიცავს მხოლოდ იმ სესხებს, რომლებიც ვადაგადაცილებულია მხოლოდ რამდენიმე დღით. ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ვადაგადაცილებული სესხების ანალიზს ხანდაზმულობის მიხედვით.

ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სესხების ხანდაზმულობის ანალიზი ფინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით შემდეგია:

31 დეკემბერი, 2015 წ.	30 დღეზე ნაკლები	31 დღიდან 60 დღემდე	61 დღიდან 90 დღემდე	90 დღეზე მეტი	სულ
კლიენტებზე გაცემული სესხები					
სალომბარდო სესხები	3,057	1,734	1,471	1,311	7,573
იპოთეკური სესხები	3,032	128	196	278	3,634
სულ	6,089	1,862	1,667	1,589	11,207

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

16. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2014 წ.	<i>30 დღეზე ნაკლები</i>	<i>31 დღიდან 60 დღემდე</i>	<i>61 დღიდან 90 დღემდე</i>	<i>90 დღეზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
კლიენტებზე გაცემული სესხები					
სალომბარდო სესხები	1,765	732	459	453	3,409
იპოთეკური სესხები	348	33	16	-	397
სულ	2,113	765	475	453	3,806

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის შესახებ უფრო დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ მე-6 შენიშვნა.

გაუფასურების შეფასება

სესხების გაუფასურების შეფასებისას ითვალისწინებენ, მოხდა თუ არა ძირითადი თანხის ან პროცენტის დაფარვის 90 დღეზე მეტად ვადაგადაცილება, ან არის თუ არა ცნობილი მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების ჯგუფიდან მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში რამე სირთულის არსებობის შესახებ ან ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობების დარღვევის ფაქტი. კომპანია რეზერვებს აფასებს მხოლოდ კოლექტიურად, რადგან მას არ აქვს ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხები.

კოლექტიურად შეფასებული რეზერვები

დანაკარგების რეზერვები კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი არ არის, კოლექტიურად ფასდება. გაუფასურების რეზერვი ფასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის და თითოეული პორტფელი განიხილება დამოუკიდებლად. მსგავსი საკრედიტო რისკის პროფილის მქონე სესხების ჯგუფებს კომპანია განსაზღვრავს პროდუქტის, სესხის ვალუტისა და ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის მიხედვით.

გაუფასურების კოლექტიური შეფასება ითვალისწინებს იმ გაუფასურებასაც, რომლის არსებობაც მოსალოდნელია პორტფელში. გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგები ფასდება შემდეგ ინფორმაციაზე დაყრდნობით: პორტფელთან დაკავშირებული ისტორიული ზარალი, არსებული ეკონომიკური მდგომარეობა, დროის მონაკვეთის ხანგრძლივობა ზარალის სავარაუდო დადგომიდან მის გამოვლენამდე, აგრეთვე გაუფასურების შემდგომ მოსალოდნელი მისაღები და ამოღებული თანხები. ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია განსაზღვროს დროის ის მონაკვეთი, რომლის შემდეგაც სესხი გაუფასურებულად გამოცხადდება. ზემოაღნიშნული პერიოდის ხანგრძლივობამ შეიძლება ერთი წელიც შეადგინოს. გაუფასურების რეზერვის შესაბამისობას კომპანიის საერთო პოლიტიკასთან ამოწმებს საკრედიტო განყოფილების ხელმძღვანელობა.

ლიკვიდურობის რისკისა და ფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ კომპანიამ შეიძლება ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. ამ რისკის შეზღუდვის მიზნით, ხელმძღვანელობა მარტივი თამასუქებით წარმოდგენილი ფინანსური რესურსების ბაზის გარდა იყენებს დაფინანსების დივერსიფიციურულ წყაროებს, მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის მიხედვით და ყოველდღიურ ზედამხედველობას უწევს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

16. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით

ცხრილში ქვემოთ მოცემულია კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებებზე დაყრდნობით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. ამის მიუხედავად, კომპანია მოელის, რომ შეძლებს დაფარვების რეფინანსირებას ან გადავადებას უახლოესი თარიღით, როდესაც შეიძლება კომპანიას გადახდა მოეთხოვოს და ცხრილი არ ასახავს თამასუქების რეფინანსირების მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს.

31 დეკემბერი, 2015 წ.	1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ნასესხები სახსრები	16,069	13,354	29,423
მარტივი თამასუქები	195,439	-	195,439
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	4,949	-	4,949
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	216,457	13,354	229,811

31 დეკემბერი, 2014 წ.	1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ნასესხები სახსრები	6,482	13,944	20,426
მარტივი თამასუქები	137,505	-	137,505
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	317	-	317
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	144,304	13,944	158,248

საბაზრო რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბაზარზე საპროცენტო განაკვეთის მერყეობა უარყოფითად იმოქმედებს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან მის ფინანსურ შედეგებზე.

კლიენტებზე ყველა სესხი ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით გაიცემა. კომპანიას ასევე ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე მნიშვნელოვანი პროცენტოვანი ვალდებულებები აქვს, რომელთა უმეტესობისთვისაც საპროცენტო განაკვეთს აწესებს კომპანია. ამრიგად, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანიას არ აქვს ბაზარზე საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების მნიშვნელოვანი რისკი.

სავალუტო რისკი

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული აქტივებისა და ვალდებულებების გამო არსებობს სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკს ხელმძღვანელობა აკონტროლებს სესხების გაცემით და დაფინანსების მიღებით ერთსა და იმავე ვალუტებში.

ქვემოთ ცხრილებში წარმოდგენილია კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებით, განაწილებული ვალუტების მიხედვით (მოცემულია ეკვივალენტური თანხებით ლარში). არაფულად აქტივებში ინვესტიციები არ ითვლება არსებითი სავალუტო რისკების გამომწვევად.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

16. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებაში:

31 დეკემბერი, 2015 წ.	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	რუსული რუბლი	სხვა	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	8,593	46,573	4,857	6,732	533	67,288
კლიენტებზე გაცემული სესხები	32,166	184,470	2,794	-	-	219,430
სხვა ფინანსური აქტივები	643	1,924	663	66	-	3,296
სულ	41,402	232,967	8,314	6,798	533	290,014
მარტივი თამასუქები	7,142	174,524	4,270	-	-	185,936
ნასესხები სახსრები	25,994	-	-	-	-	25,994
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	275	-	-	4,674	-	4,949
სულ	33,411	174,524	4,270	4,674	-	216,879
სავალუტო პოზიცია	7,991	58,443	4,044	2,124	533	73,135

31 დეკემბერი, 2014 წ.	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	რუსული რუბლი	სხვა	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12,235	5,977	3,144	-	1,733	23,089
ფულადი სახსრები, რომელთა გამოყენებაც შეზღუდულია	-	-	6,947	-	-	6,947
კლიენტებზე გაცემული სესხები	21,763	132,938	1,712	-	-	156,413
სხვა ფინანსური აქტივები	957	486	967	-	110	2,520
სულ	34,955	139,401	12,770	-	1,843	188,969
მარტივი თამასუქები	3,801	123,879	1,425	-	-	129,105
ნასესხები სახსრები	19,798	-	-	-	-	19,798
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	317	-	-	-	-	317
სულ	23,916	123,879	1,425	-	-	149,220
სავალუტო პოზიცია	11,039	15,522	11,345	-	1,843	39,749

სავალუტო კურსის მგრძობელობის ანალიზი

აშშ დოლართან, ევროსთან და რუსულ რუბლთან მიმართებაში ლარის გაუფასურება 2015 წლის და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოგების ან ზარალის ქვემოთ წარმოდგენილ თანხებს შემდეგნაირად გაზრდიდა (შემცირებდა): ანალიზი წარმოდგენილია გადასახადის გათვალისწინებით და ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც კომპანიის აზრით მოსალოდნელი იყო ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა დანარჩენი ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები მუდმივი რჩება.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

16. რისკის მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო კურსის მგრძობელობის ანალიზი (გაგრძელება)

ვალუტა	2015		2014	
	<i>სავალუტო კურსის გავლენა მოგებასა და სავალუტო კურსის გავლენა მოგებასა და</i>			
	<i>ცვლილება, %</i>	<i>კაპიტალზე</i>	<i>ცვლილება, %</i>	<i>კაპიტალზე</i>
აშშ დოლარი	15%/(11%)	7,451/(5,464)	7.01%/(7.01%)	906/(906)
ევრო	20%/(16%)	688/(550)	8.64%/(8.64%)	860/(860)
რუსული რუბლი	20%/(30%)	361/(542)		

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. კომპანია საოპერაციო რისკს ძირითადად ამცირებს იმით, რომ ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი უშუალოდაა ჩართული კომპანიის პროცესებსა და ოპერაციებში, შეფასების, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურების ჩათვლით.

17. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა. კომპანიის საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებები იხილეთ მე-16 შენიშვნაში - „რისკის მართვა“.

	2015			2014		
	ერთი წლის განმავლობაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ	ერთი წლის განმავლობაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	67,288	-	67,288	23,089	-	23,089
ფულადი სახსრები, რომელთა გამოყენებაც შეზღუდულია	-	-	-	6,947	-	6,947
კლიენტებზე გაცემული სესხები	216,833	2,597	219,430	156,125	288	156,413
ძირითადი საშუალებები	-	13,613	13,613	-	10,425	10,425
არამატერიალური აქტივები	-	49	49	-	75	75
სხვა აქტივები	3,966	-	3,966	2,855	-	2,855
სულ	288,087	16,259	304,346	189,016	10,788	199,804
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	185,936	-	185,936	129,105	-	129,105
ნასესხები სახსრები მოგების მიმდინარე	15,128	10,866	25,994	9,781	10,017	19,798
საგადასახადო ვალდებულებები	2,529	-	2,529	624	-	624
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	-	793	793	-	620	620
სხვა ვალდებულებები	4,949	-	4,949	319	-	319
სულ	208,542	11,659	220,201	139,829	10,637	150,466
წმინდა	79,545	4,600	84,145	49,187	151	49,338

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

17. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

ზემოთ წარმოდგენილი ცხრილი არ ასახავს კლიენტებზე გაცემული სესხების ისტორიულ ტენდენციებს და გამოშვებული მარტივი თამასუქების ვადის გაგრძელებას, რესტრუქტურისაციასა და რეფინანსირებას.

18. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულებით შეფასების პროცედურა

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია იმ ფასთან მიახლოება, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. მაგრამ განუსაზღვრელობებისა და სუბიექტური მოსაზრების გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული ისე, რომ მისი რეალიზება შესაძლებელია აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვით ან ვალდებულებების გადაცემით.

კომპანიის ფინანსური განყოფილება განსაზღვრავს კომპანიის აქტივების, მათ შორის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების, სამართლიანი ღირებულების შეფასების პოლიტიკას და პროცედურებს ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება იანგარიშება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ეყრდნობა ანალოგიურ ინსტრუმენტებზე მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს და დისკონტირების განაკვეთებს საანგარიშგებო თარიღისთვის.

2015 და 2014 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას არ აქვს ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებაც განისაზღვრება შეფასების ისეთი მეთოდებით, რომლებიც იყენებს არასაბაზრო დაკვირვებად მონაცემებს.

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

კომპანია სამართლიანი ღირებულებებს აფასებს სამართლიანი ღირებულების შემდეგი იერარქიით, რომელიც ასახავს შეფასებებში გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას:

- ▶ 1-ლი დონე: ანალოგიური ინსტრუმენტის კოტირებული საბაზრო ფასი (არაკორექტირებული) აქტიურ ბაზარზე.
- ▶ მე-2 დონე: პირველ დონეში შესული კოტირებული ფასების გარდა სხვა პირდაპირ (ანუ ფასების სახით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან მიღებული) დაკვირვებადი მონაცემები. ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც ფასდება შემდეგი მონაცემების გამოყენებით: მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე; მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები ისეთ ბაზრებზე, რომლებიც ნაკლებად აქტიურად ითვლება; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რა შემთხვევაშიც, შეფასებაში მონაწილე ყველა მნიშვნელოვანი მონაცემი პირდაპირ ან არაპირდაპირ არის ბაზრიდან მოპოვებადი.
- ▶ მე-3 დონე: არადაკვირვებადი (არასაბაზრო) მონაცემები ეს კატეგორია მოიცავს ყველა ინსტრუმენტს, რომელთა შეფასების მეთოდიც ეყრდნობა ისეთ ინფორმაციას, რომელიც არ შეიცავს დაკვირვებად (საბაზრო) მონაცემებს და არადაკვირვებადი (არასაბაზრო) მონაცემები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასების საფუძველზე, რა შემთხვევაშიც მნიშვნელოვანი არასაბაზრო კორექტირებები ან დაშვებები საჭირო ამ ინსტრუმენტებს შორის განსხვავებების ასახვისთვის.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

18. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში გაანალიზებულია ძირითადი საშუალებების ღირებულება 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში დონეების მიხედვით, რომლებზეც განაწილებულია სამართლიანი ღირებულების შეფასება. რიცხოვრივი მონაცემები ეყრდნობა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებს:

		<i>სამართლიანი ღირებულების შეფასება:</i>		
		<i>აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (1-ლი დონე)</i>	<i>მნიშვნელოვანი საბაზრო მონაცემები (მე-2 დონე)</i>	<i>მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები (მე-3 დონე)</i>
<i>2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>შეფასების თარიღი</i>			
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
ძირითადი საშუალებები - მიწა და შენობა-ნაგებობები	31 დეკემბერი, 2015 წ.	-	-	11,767
აქტივები და ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	31 დეკემბერი, 2015 წ.	67,288	-	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	31 დეკემბერი, 2015 წ.	-	-	219,634
სხვა ფინანსური აქტივები	31 დეკემბერი, 2015 წ.	-	3,296	-
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	31 დეკემბერი, 2015 წ.	-	188,266	-
ნასესხები სახსრები	31 დეკემბერი, 2015 წ.	-	25,994	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	31 დეკემბერი, 2015 წ.	-	4,949	-

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

18. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

<i>2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>შეფასების თარიღი</i>	<i>სამართლიანი ღირებულების შეფასება:</i>		
		<i>აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (1-ლი დონე)</i>	<i>მნიშვნელოვანი საბაზრო მონაცემები (მე-2 დონე)</i>	<i>მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები (მე-3 დონე)</i>
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
ძირითადი საშუალებები - მიწა და შენობა-ნაგებობები	31 დეკემბერი, 2014 წ.	-	-	8,416
აქტივები და ვალდებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	31 დეკემბერი, 2014 წ.	23,089	-	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	31 დეკემბერი, 2014 წ.	-	-	156,697
სხვა ფინანსური აქტივები	31 დეკემბერი, 2014 წ.	-	2,520	-
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	31 დეკემბერი, 2014 წ.	-	129,693	-
ნასესხები სახსრები	31 დეკემბერი, 2014 წ.	-	19,798	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	31 დეკემბერი, 2014 წ.	-	317	-

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია კომპანიის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ცხრილი არ მოიცავს არაფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებებს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

18. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით (გაგრძელება)

	2015			2014		
	<i>საბალანსო ღირებულება</i>	<i>სამარ- თლიანი ღირებულება</i>	<i>აუღიარე- ბელი მოგება/ (ზარალი)</i>	<i>საბალანსო ღირებულება</i>	<i>სამარ- თლიანი ღირებულება</i>	<i>აუღიარე- ბელი მოგება/(ზარა- ლი)</i>
ფინანსური აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	67,288	67,288	-	23,089	23,089	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	219,430	219,634	204	156,413	156,697	284
სხვა ფინანსური აქტივები	3,296	3,296	-	2,520	2,520	-
ფინანსური ვალდებულებები						
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	185,936	188,266	(2,330)	129,105	129,693	(588)
ნასესხები სახსრები	25,994	25,994	-	19,798	19,798	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	4,949	4,949	-	317	317	-
სამართლიანი ღირებულების მთლიანი აუღიარებელი ცვლილება			<u>(2,126)</u>			<u>(304)</u>

შეფასების მეთოდები და დაშვებები

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური, მოთხოვნამდე ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

კლიენტებზე გაცემული სესხების, გამოშვებული მარტივი თამასუქების და ნასესხები სახსრების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და დარჩენილი ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

არაფინანსური აქტივების შეფასებისთვის გამოყენებული მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა, რომლებიც გამოყენებულია 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის ქონებისა და გადაფასებული ძირითადი საშუალებების მესამე დონის შეფასებისთვის:

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

18. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

	სამარ- თლიანი ღირებულება ლარში	შეფასების მეთოდები	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები	დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)	მონაცემების მგრძობელობა სამართლიანი ღირებულების მიმართ
მიწა და შენობა- ნაგებობები	11,767				
მიწა	113	საბაზრო მეთოდი	კვ.მ.-ის ფასი ლარში	127-1,894 (977)	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
საცხოვრებელი შენობა 1	2,786	საბაზრო მეთოდი	კვ.მ.-ის ფასი ლარში	690-3,030 (2,383)	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
საცხოვრებელი შენობა 2	534	შემოსავლის მეთოდი	პოტენციური მთლიანი წლიური შემოსავალი (ლარში) 1 კვ.მ.-ზე და კაპიტალიზაციის კოეფიციენტი	407-407 (407); 13.4%	პოტენციური მთლიანი წლიური შემოსავლის ზრდა (შემცირება) და კაპიტალის კოეფიციენტის შემცირება (ზრდა) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
კომერციული შენობა 1	991	საბაზრო მეთოდი	კვ.მ.-ის ფასი ლარში	1,294-1,321 (1,311)	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
კომერციული შენობა 2	793	შემოსავლის მეთოდი	პოტენციური მთლიანი წლიური შემოსავალი (ლარში) 1 კვ.მ.-ზე და კაპიტალიზაციის კოეფიციენტი	740-870 (792); 14.4%	პოტენციური მთლიანი წლიური წლიური შემოსავლის ზრდა (შემცირება) და კაპიტალის კოეფიციენტის შემცირება (ზრდა) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
საცალო ვაჭრობის სივრცე 1	3,344	საბაზრო მეთოდი	კვ.მ.-ის ფასი ლარში	1,751-5,436 (2,761)	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
საცალო ვაჭრობის სივრცე 2	3,206	შემოსავლის მეთოდი	პოტენციური მთლიანი წლიური შემოსავალი (ლარში) 1 კვ.მ.-ზე და კაპიტალიზაციის კოეფიციენტი	386-1,423 (532); 13.4%- 15.4% (14.8%)	პოტენციური მთლიანი წლიური შემოსავლის ზრდა (შემცირება) და კაპიტალის კოეფიციენტის შემცირება (ზრდა) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)

მიწისა და შენობა-ნაგებობების კატეგორიების საბალანსო ღირებულების შეჯერება სამართლიანი ღირებულების მე-3 დონის იერარქიაში 2015 წლისა და 2014 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია მე-7 შენიშვნაში. 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიამ საქართველოს უძრავი ქონების ბაზრის საერთო ანალიზის საფუძველზე დაასკვნა, რომ მიწისა და შენობა-ნაგებობების საბალანსო ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება მათი სამართლიანი ღირებულებისგან. შესაბამისად, კომპანიას არ მოუხდენია მიწისა და შენობა-ნაგებობების გადაფასება 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

19. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებების მიმდინარე ნაშთები ასეთია:

	2015			2014		
	პარტნიორი	ხელმძღვანელობის მთავარი წარმომადგენლები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	პარტნიორი	ხელმძღვანელობის მთავარი წარმომადგენლები	სხვა დაკავშირებული მხარეები
1 იანვრის მდგომარეობით						
დასაფარი საერთო სესხი	47	80	99	44	73	92
წლის განმავლობაში გაცემული სესხი	-	2	-	-	9	-
სესხის დაფარვა წლის განმავლობაში	(60)	(50)	(60)	-	(8)	-
სხვა დინამიკა	13	27	28	3	6	7
31 დეკემბრის მდგომარეობით						
დასაფარი საერთო სესხი	-	59	67	47	80	99
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	-	-	(5)	(1)
31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი სესხი, წმინდა	-	59	67	47	75	98
მარტივი თამასუქები 1 იანვრის მდგომარეობით	-	1,563	282	-	1,794	211
წლის განმავლობაში მიღებული მარტივი თამასუქები	150	10,359	410	-	3,330	263
წლის განმავლობაში დაფარული მარტივი თამასუქები	(150)	(11,790)	(434)	-	(3,638)	(212)
სხვა დინამიკა	-	276	97	-	76	20
ანაზრები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	407	355	-	1,563	282

სხვა დაკავშირებული მხარეები ძირითადად წარმოდგენილია ხელმძღვანელი პირებისა და პარტნიორის ოჯახის წევრებით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

19. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებების შედეგად მიღებული შემოსავალი და ხარჯი:

	<i>31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის</i>					
	<i>2015</i>			<i>2014</i>		
	<i>ბელმძღვა- ნელობის მთავარი წარმომად- გენლები</i>	<i>სხვა დაკავში- რებული მხარეები</i>	<i>პარტნიორი</i>	<i>ბელმძღვა- ნელობის მთავარი წარმომად- გენლები</i>	<i>სხვა დაკავში- რებული მხარეები</i>	<i>პარტნიორი</i>
საპროცენტო შემოსავალი						
სესხებზე	5	11	13	4	9	10
სესხების გაუფასურების რეზერვის						
ამობრუნება/(დარიცხვა)	-	5	1	-	(4)	1
მარტივი თამასუქების						
საპროცენტო ხარჯი	-	(128)	(46)	-	(163)	(31)
საიჯარო ხარჯი	(96)	-	(38)	(96)	-	(26)

ბელმძღვანელი პირების ანაზღაურება ასე გამოიყურება:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
ხელფასები და სხვა მოკლევადიანი სარგებელი	864	620

20. კაპიტალის ადეკვატურობა

კომპანია ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. კომპანიის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

გასული წლის განმავლობაში კომპანია სრულად აკმაყოფილებდა კაპიტალის სავალდებულო მოთხოვნებს.

კომპანიის კაპიტალის მართვის მთავარი ამოცანებია იმის უზრუნველყოფა, რომ კომპანია აკმაყოფილებდეს კაპიტალის სავალდებულო მოთხოვნებს და ინარჩუნებდეს კაპიტალის ჯანსაღ კოეფიციენტებს იმისთვის, რომ განამტკიცოს თავისი საქმიანობა და მაქსიმალურად გაზარდოს პარტნიორისთვის შექმნილი ღირებულება.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

სებ-ი კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტებისგან მოითხოვს საკუთარი კაპიტალის აქტივებთან თანაფარდობის 20%-იანი კოეფიციენტის შენარჩუნებას. 2015 და 2014 წლების 31 დეკემბრისთვის კომპანიის აღნიშნული კოეფიციენტი ასე გამოიყურებოდა:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
საკუთარი კაპიტალი	84,145	49,338
აქტივები	304,346	199,804
საკუთარი კაპიტალის აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	28%	25%

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“

2015 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

21. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2016 წლის 1 იანვრიდან წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების ხელმოწერის თარიღამდე ლარი აშშ დოლართან მიმართებაში დაახლოებით 11%-ით გამყარდა. 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის გრძელვადიანი ღია სავალუტო პოზიცია აშშ დოლარში შეადგენდა 58,443 ლარს (მე-16 შენიშვნა), რის შედეგადაც 2016 წელს ლარის გამყარებით გამოწვეული საკურსო ზარალი აღიარა.

2016 წლის 13 მაისით დათარიღებული კანონით, საქართველოს საგადასახადო კოდექსში მოგების გადასახადით დაბეგვრის არსებულ წესში ცვლილებები ამოქმედდა და გამოქვეყნდა საქართველოს საკანონმდებლო მაცნეში 2016 წლის 1 ივნისს. ცვლილებები ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვრიდან და ვრცელდება ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა (კომპანიის ჩათვლით), რომლებისთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. მოგების გადასახადით დაბეგვრის არსებული რეგულირება შეიცვლება და ე. წ. „განაწილებული მოგების გადასახადის“ მოდელი ამოქმედდება. კერძოდ, რეზიდენტი ან არარეზიდენტი საწარმოს მუდმივი დაწესებულების მოგების გადასახადით დაბეგვრის ობიექტი იქნება:

- ა. განაწილებული მოგება.
- ბ. გაწეული ხარჯი ან სხვა გადახდა, რომელიც დაკავშირებული არ არის ეკონომიკურ საქმიანობასთან;
- გ. უსასყიდლოდ საქონლის მიწოდება/მომსახურების გაწევა ან/და ფულადი სახსრების გადაცემა;
- დ. საგადასახადო კოდექსით დადგენილ ზღვრულ ოდენობაზე მეტი ოდენობით გაწეული წარმომადგენლობითი ხარჯი.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ცვლილებები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის უკვე ამოქმედებულია, მაგრამ კომპანიაზე გავრცელდება მხოლოდ 2019 წლის 1 იანვრიდან.

ახალი კანონმდებლობა სავარაუდოდ არსებით გავლენას მოახდენს კომპანიის 2019 წლის 1 იანვრიდან შეფასებულ გადასახადებზე და შეიძლება იმოქმედოს გადავადებული გადასახადებისა და შესაბამისი მოგების გადასახადის ხარჯების თანხებზე 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობითა და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის.